

Děti se po prázdninách vrací do škol. Rodiče by měli školáka na cestu připravit, motoristé by měli zvýšit pozornost.

Děti zvyklé na prázdninový režim se brzy začnou vracet do škol, a září se tak pro ně stává rizikovým měsícem. Rodiče by proto s nimi měli předtím, než zasednou do lavic, například projít bezpečnou trasu do školy nebo si zopakovat pravidla přecházení vozovky. Motoristé by pak měli zpozornět a sledovat kromě silnice před sebou i dění na chodnicích nejen u škol, ale i na sídlištích nebo v blízkosti zastávek městské hromadné dopravy.

Každý bezpečně pozná, když se blíží začátek školního roku. Obchodní řetězce nabízejí výhodné nákupy, akce a slevy na školní potřeby a regály jsou plné školních aktovek, penálů, sešitů a dalších nezbytností, kterými je třeba vybavit nejen prvňáčky. Je to zároveň neklamně znamení, že se blíží měsíc, kdy motoristé musejí znovu zvýšit pozornost především v okolí škol nebo na sídlištích. Pro děti jsou první dny nového školního roku náročné. Mimo jiné i proto, že po dvou měsících se opět musejí sžít se školním režimem a prázdninová rozdomácnost často doznívá ještě dlouho po začátku školního roku. A může být i příčinou střetu vozu se školákem.

Vzhledem k velkému počtu bezpečnostních akcí, které provázejí začátek školního roku, je každoročně v září počet dopravních nehod s účastí dětí do 14 let v porovnání s ostatními měsíci v roce nižší. Například loni v září bylo o 61 nehod méně než v červnu téhož roku. Většina řidičů si zvýšené riziko střetu s dítětem u škol, na autobusových či tramvajových zastávkách nebo na sídlištích uvědomuje. Motoristé by ale v těchto místech měli být obezřetní i po zbytek roku. Největší riziko je v ranních hodinách, kdy děti přicházejí do škol a v jejich okolí se po dvouměsíční pauze opět potkávají se spolužáky. Při dovádění a poštučování může dítě nenadále vstoupit do vozovky. Řidiči by proto měli sledovat nejen provoz na silnici před sebou, ale také dění na chodnicích.

Děti se do škol dopravují různými způsoby – pěšky, na kole či koloběžce nebo je přivezou rodiče. „Děti si vždy musejí uvědomit, a rodiče by jim to měli připomenout, že jsou účastníky silničního provozu. Je nutné na sebe dávat pozor a dodržovat zásady a pravidla silničního provozu,“ připomíná ředitel Týmu silniční bezpečnosti Jan Polák. Mezi nejčastější způsoby dopravy do škol patří odvoz autem s rodiči a cesta pěšky. „U některých škol je snaha zajistit takzvané školní ulice - inspirace ze zahraničí, které se i u nás věnuje projekt Pěšky městem. V hlavní ulici před školou v ranních hodinách nevzniká nebezpečný shluk přijíždějících a rychle odjíždějících vozidel. Děti i rodiče tak poznávají, jak bezpečně se dá do školy dostat pěšky nebo hromadnou dopravou,“ upozorňuje Markéta Novotná z projektu Markétina dopravní výchova. Osvědčená jsou i parkoviště označená svíslou modrou dopravní značkou s písmeny K+R. Na těchto místech je možné zastavit, aby osoby mohly vystoupit nebo nastoupit do auta a dál se do cíle dopravily buď pěšky nebo městskou hromadnou dopravou. Písmena K+R vychází z anglického Kiss and Ride, tedy polib a jeď.

Pro cestu do školy platí základní pravidla, která je třeba s dětmi před první zářijovou cestou probrat. Při cestě na skateboardu nebo kolečkových bruslích stále platí, že pro dotyčného platí pravidla jako pro chodce. Rodiče by měli se svým potomkem probrat a projít nejbezpečnější cestu do školy, která co nejvíce využívá chodníky i stezky pro chodce. Podle Markéty Novotné má i chůze po chodníku svá pravidla: „Existuje zařité pravidlo (nyní už jen doporučení), že po chodníku by se mělo chodit vždy po pravé straně. Pokud se jedná o děti, vždy doporučujeme, aby se držely u strany, která je pro ně bezpečnější, tudíž dál od vozovky. Na trase by měly zdolávat co nejméně překážek v podobě přecházení vozovky, a pokud už musejí jít po silnici, pak by se měly až na výjimky pohybovat při levé krajnici.“

Při přecházení vozovky, i na přechodu řízeném světelnou signalizací, je nutné, aby se školák vždy rozhlédl. Nejprve doleva, pak doprava a znovu doleva. „*Může projíždět sanitka nebo hasičský vůz, který jede k zásahu a má přednost. Může však jet i řidič, který se rozhodne ještě rychle na poslední chvíli místo projet. To je pro děti velké riziko,*“ varuje **Jan Polák** a pokračuje: „*Děti často zmatkují, když vstoupí na přechod při zelené a během přecházení se rozsvítí červená. Rodiče by měli dětem připomenout, že vždy musejí dokončit přecházení, i kdyby vstoupily na zelenou a udělaly třeba jen dva kroky.*“ Na přechodu by se pak měly držet u pravé strany, aby se nesrazily nebo nestrkaly s chodci v opačném směru. Děti by měly být pro ostatní účastníky silničního provozu vždy dobře viditelné. Školní aktovky by měly být vybavené buď našitými reflexními prvky, nebo je nutné je na brašnu dodat. Také oblečení by mělo být doplněno reflexními prvky.

Pokud školáka vezou rodiče autem, je třeba uvědomit si, že pokud je školák nižší než 150 cm a lehčí než 36 kg musí být v autosedačce. Ta musí být správně připoutaná a dítě musí mít správně dotažené pásy. Do autosedačky nesedá v bundě a s aktovkou na zádech. Školní aktovka patří do kufru vozu nebo na podlahu, do prostoru pod nohy. Pokud by ležela na zadní sedačce, má při prudkém zabrzdění stejné účinky jako kámen vržený katapultem. Důležité je, na jaké straně vozu dítě sedí. Sedět by mělo na zadní sedačce, na straně, ze které bude u školy vystupovat směrem na chodník. Pokud jsou v autě děti dvě, doporučuje **Markéta Novotná** usadit starší dítě s výstupem na chodník a mladšímu jako dospělá osoba pomoci při vystupování směrem do vozovky a dodává: „*Ideální je pak protažení autem k výstupu skrze auto směrem na chodník i pro mladší dítě. Pokud už je starší dítě zodpovědné a zkušené, můžeme jej nechat vystupovat samostatně do vozovky na svolení řidiče, mladší nechat vystupovat směrem na chodník.*“

Školáci přijíždějí i na kolech či koloběžkách. Připomeňme, že jezdec na koloběžce je z pohledu legislativy cyklista. Cyklista i koloběžkář musejí mít do 18 let při jízdě správně nasazenou cyklistickou přilbu. Kromě toho musejí mít řádné vybavení, jako například osvětlení nebo odrazky, protože cyklista, stejně jako chodec, musí být vidět. Nutností je dodržovat pravidla silničního provozu. Jet na kole po chodníku může pouze dítě do 10 let věku, ti starší už musejí na silnici. „*Pokud školák oslaví desáté narozeniny, musí se přesunout z chodníku na silnici. Je na zvážení rodičů, jestli jsou v takovém případě kolo nebo koloběžka k dopravě do školy vhodné. Pokud se dítě kola nechce vzdát, nabízí se možnost vymyslet vhodnou trasu s co nejmenším provozem,*“ dodává závěrem za **Markéta Novotná**.

Na bezpečnost nejen dětí v silničním provozu upozorňujeme v rámci projektu Markétina dopravní výchova, který je financován z fondu zábrany škod České kanceláře pojistitelů a podporován řadou partnerů jako Platforma VIZE 0, z.ú., ŠKODA AUTO a.s., společnost Se.ven nebo CYBEX. Více o projektu, jeho výstupy, materiály a další naleznete na www.dopravnivchovy.cz.